

رایزنی صاحب نظران برای بسط آزادی دینی

خشونت دینی است. جهان باید صدای ما را در ششمین کنگره آزادی دینی بشنود. حضور ما در این کنگره قطعاً دنیا را عوض نمی‌کند اما به جهانیان می‌فهماند که می‌توان از تنگ‌نظری و خشونت دینی پرهیز کرد. نفس برگزاری این همایش ممکن است که می‌توان از تفاوت‌های با تفاوتهای دینی پرهیز کرد. همایش برگزاری این همایش ممکن است که می‌توان از تفاوت‌های دینی پرهیز کرد.

جان گریز با اشاره به کشورهایی که هنوز در برای آزادی دینی موضع می‌گیرند، گفت: "آیا خدا ما را مجبور می‌کند که او را دوست داشته باشیم؟ آیا مردم مجبور به دینداری هستند؟ قطعاً اینگونه نیست. خدا ما را با آزادی انتخاب آفریده است چون ما را دوست دارد."

جاناتان گالاگر (آمریکا)، آناتولی کراسی کف (روسیه)، خوزه کامیلو کاردوسو (آرژانتین)، جورج هامیلتون (انگلستان)، ویکتور ویکو (پاراگوئه)، برت بیچ (اسکاتلند)، پل آنانابا (زیمبابوه)، ریک نورفس (آلمان)، حجت‌الاسلام والملین محمد علی ابطحی (موسسه گفت‌وگوی ادیان - ایران) و ... از جمله سخنرانان این کنگره بودند. ابطحی در سخنرانی خود با عنوان "خشونت‌ستیزی: رسالت تاریخی ادیان" اظهار داشت: "حاکمان در طول تاریخ از ایزار دین همواره استفاده کرده‌اند. قدرت و دینداری را پشتونه قدرت خود قرار داده‌اند و عملای دلیل قدرت دین از آن استفاده کرده‌اند و جنگ‌های بزرگ تاریخی که به نام دین انجام شده است، در پناه استفاده ایزاری از دین بوده است.

در ششمین کنگره این مجمع ۳۰ سخنرانی صورت گرفت و ۱۵ کارگاه آموزشی با مشارکت ۶۰ صاحب‌نظر دینی برگزار شد و ۲۶ گزارش منطقه‌ای از نمایندگان سازمان‌های غیردولتی ارائه شد. موضوعاتی چون خشونت دینی از نگاه اروپایی، واکنش روسیه به خشونت دینی، تلاش دولتها برای آزادی دینی، چگونه سازمان ملل متعدد با خشونت مبارزه کند، آزادی دینی یا آزادی بنیادگرایی، آیا آزادی دینی صلح را محدود می‌کند؟، نگاه مسلمانان به خشونت دینی، مبارزه با خشونت رسالت تاریخی ادیان و ... از جمله محورهای سخنرانی در این کنگره بود و در نشستها و کمیته‌های فرعی مورد بررسی قرار گرفت.

در روز افتتاحیه همایش خاتم اسماعیل‌جهریر گزارشگر سازمان ملل متعدد در امور آزادی ادیان ضمن ارائه گزارشی از فعالیت‌های این سازمان گفت: "حق آزادی دینی یکی از حقوق انسانی است که در کنار حق آزادی بیان اهمیت پیدا می‌کند. این دو حق، همبسته و مرتبط با یکدیگرند و ایجاد تعامل میان این دو اهمیت

تلویزیونی، سفرهای تبلیغی و پژوهشی، اقدام به برگزاری ادواری کنگره‌هایی نیز می‌کند. اولین کنگره این نهاد به سال ۱۹۷۷ در آمستردام هلند برگزار شد و در همان جا تصمیم گرفته شد که هر ۵ سال یکبار یک کنگره جهانی برگزار کند. رم (۱۹۸۴)، لندن (۱۹۸۹)، ریودو ژانیرو (۱۹۹۷) و مانیل (۲۰۰۲) از جمله شهرهایی بود که کنگره‌های پیشین این مجمع در آنها برگزار شد.

وی افزود: "آزادی دینی بهترین پاسخ به

آزادی ادیان با موضوع "مبارزه با خشونت از طریق آزادی ایمان" طی روزهای ۲۷ فوریه تا ۱ مارس ۲۰۰۷ (۱۰ - ۸ اسفند ۱۳۸۵) با حضور صاحب‌نظران و نهادهای مختلف دینی از جمله موسسه گفت‌وگوی ادیان ایران، در شهر کیپ‌تاون آفریقای جنوبی برگزار شد. مجمع بین‌المللی آزادی ادیان (IRLA) یک نهاد پژوهشی آزادی مستقل و غیردولتی است که در سال ۱۸۹۳ با هدف تاکید بر اهمیت آزادی ادیان تأسیس شد و از همان زمان وظیفه خود را دفاع از آزادی ادیان تعریف کرده است. این نهاد که مقام مشورتی سازمان ملل متعدد را دارد فارغ از تمایلات سیاسی است و منحصراً بر موضوع میزان آزادی ادیان در کشورهای جهان و نیز بررسی راه‌های تقویت این آزادی منمرکز است. اگر چه بنیادگذاران این نهاد در آغاز گذشت‌های مسیحی بودند اما به مرور اهدافی جهانی را برای خود تعریف کردند و از ویژگی فرقه‌ای بودن تا حد زیادی فاصله گرفتند. IRLA در کنار فعالیت‌های گوناگون خود شامل انتشار کتاب، نشریه، برنامه‌های تلویزیونی، سفرهای تبلیغی و پژوهشی، اقدام به برگزاری ادواری کنگره‌هایی نیز می‌کند. اولین کنگره این نهاد به سال ۱۹۷۷ در آمستردام هلند برگزار شد و در همان جا تصمیم گرفته شد که هر ۵ سال یکبار یک کنگره جهانی برگزار کند. رم (۱۹۸۴)، لندن (۱۹۸۹)، ریودو ژانیرو (۱۹۹۷) و مانیل (۲۰۰۲) از جمله شهرهایی بود که کنگره‌های پیشین این مجمع در آنها برگزار شد.

2007 International Religious 6th World Congress

اعلام می کند که حرکت به سمت اصلاحات را با سرعت بیشتری پیش بگیرد. همچنین به صربستان و بلاروس توصیه می شود که برای اصلاح قوانین خود بر اساس تفکیک شهروندان طبق اعتقادات دینی اقدام کنند.» این بیانیه می افزاید: «از درگیری های مسیحیان و مسلمانان در انزویزی نگرانیم. همچنین کشورهایی چون فرانسه، نیجریه، غنا، بوتسوانا و اوگاندا، باید در برنامه ریزی درسی مدارس و روزهای امتحان، رعایت روزهای خاص مذهبی را بکنند.»

در این بیانیه آمده است: «رسیدن به اهداف برنامه توسعه هزاره که مصوب سازمان ملل است فقط از طریق تساهله حکومت ها در برابر ادیان مختلف امکان بذیر است. حکومت ها باید از مداخله در امور دینی حتی الامکان پرهیز کنند و نسبت به ادیان مختلف موضع بی طرفانه داشته باشند. مسائلی مانند منع حمل علائم مذهبی در انتظار عمومی یا انکار حق بزرگداشت روزهای خاص عبادت که نوسط برخی دولت ها تصویب شده است، آزادی دینی را تهدید می کند.» این بیانیه بر حق مردم در انتخاب دین تاکید می کند و مجازات افرادی را که از این حق استفاده می کنند محکوم می کند.»

فرمان سیاستمداران باشد ولی پایان آن در اختیار سیاستمداران نیست، آخرین نمونه آن در افغانستان است. در دوران دوقطبی بودن جهان، آمریکا برای مبارزه با اتحاد جماهیر شوروی که افغانستان را اشغال کرده بود، با کمک کشورهای عرب از انگیزه دینی جوانان مسلمان استفاده کردند و آنان را به اسم مبارزه با تکفیر کمونیستی سازماندهی کردند و نام مجاهد را که در فرهنگ این منطقه فراموش شده بود به آنان دادند و به میدان مبارزه فرستادند اما وقتی جنگ تمام شد، آن انگیزه های رشد یافته دینی تمام نشد و بقایای مجاهدان در ادامه وظیفه و احساس دینی، به سراغ غرب رفتند و فاجمه ۱۱ سپتامبر را آفریدند. این تجربه شاید سیاستمداران را قاتع کرده باشد که از عنصر دین سوء استفاده ایزدی نکنند.» شرکت کنندگان در این کنگره پس از ۳ روز بحث و گفت و گو در خصوص موضوع آزادی دینی بیانیه ای صادر کردند. در بخشی از این بیانیه آمده است: «از سال ۲۰۰۲ و اجلas قبلی در مانیل، وضعیت آزادی دینی خصوصا در جنوب آفریقا، اروپای شرقی و آسیا بهتر شده است اما در برخی مناطق همچنان نامطلوب است. عربستان، کره شمالی، لیبی و مالدیو وضعیت مطلوبی از این جهت ندارند. کنگره به دولت جدید ترکمنستان احساسات مذهبی است که آغاز آن می تواند به

به موازات استفاده قدرتمندان سیاسی از دین رهبران ادیان بر آن شدند تا به جای تبییر و درگیری، گفت و گو و همکاری را برای ادیان پیشنهاد کنند.

رهبران دینی باید به جای دعوت به تغییر دین، از همکاری مشترک و گفت و گو حمایت کنند. واقعیت غیرقابل انکار در جامعه متدینان جهانی این است که دین نمی تواند عامل خشونت باشد. اما چه بخواهیم و چه تخواهیم صدای خشونت صدای بلندی است که خود را در جایگاه نمایندگی ادیان قرار می دهد و صدای اکنثرب جوامع دینی که با خشونت و ترور و کشtar مخالفند، شنیده نمی شود.

رئیس موسسه گفت و گوی ادیان اضافه کرد: «دین هراسی که اکنون سیاستمداران مختلف آن را رواج می دهند، یکی از عوامل اصلی مشکلات جهان است. در غرب اسلام فویبا یک ایپیدمی فراگیر شده که در سطوح سیاستمداران، اساتید دانشگاهها و حتی محققان از آن ترویج می شود. این شاید در کوتاه مدت منافع سیاسی جمعی از حکام جهان غرب را تأمین کند ولی یقیناً اسلام فویبا به غرب فویبا در این سوی دنیا تبدیل می شود. بسیاری از مشکلاتی که در دنیا رنگ و بوی دینی گرفته است ریشه دینی ندارند. قدیمی ترین و جدی ترین خشونت های دنیا در منطقه خاور میانه است و همه آنان نیز به نام دین، در حالی که ریشه مشکلات خاور میانه ادیان و کتب آسمانی آنها نیستند. ریشه مشکلات سیاسی است و سیاستمداران می دانند که چگونه ترکیب منطقه خاور میانه را شکل داده اند که درگیری های سیاسی به نام دین مطرح شود. به عقیده من اگر امریکایی ها واقعیت خاور میانه را می شناختند و مشاورانی غیر از اسرائیل داشتند نه برای خود و نه برای دنیا و به خصوص برای مردم این منطقه این قدر مزاحمت و مشکل ایجاد نمی کردند.

تاریخ نشان داده که هر وقت سیاستمداران از دین استفاده کردند، هم به دین آسیب رسانده اند و هم به خود. اساساً این ماهیت استفاده ایزدی از احساسات مذهبی است که آغاز آن می تواند به

سهم اسلام از رسانه‌های تصویری آلمان

شبکه تلویزیونی ZDF به عنوان یکی از چهار شبکه بزرگ تلویزیونی آلمان اعلام کرد در نظر دارد از تابستان امسال برنامه‌ای را به پخش خطبه‌های نماز جمعه مسلمانان آلمان اختصاص دهد.

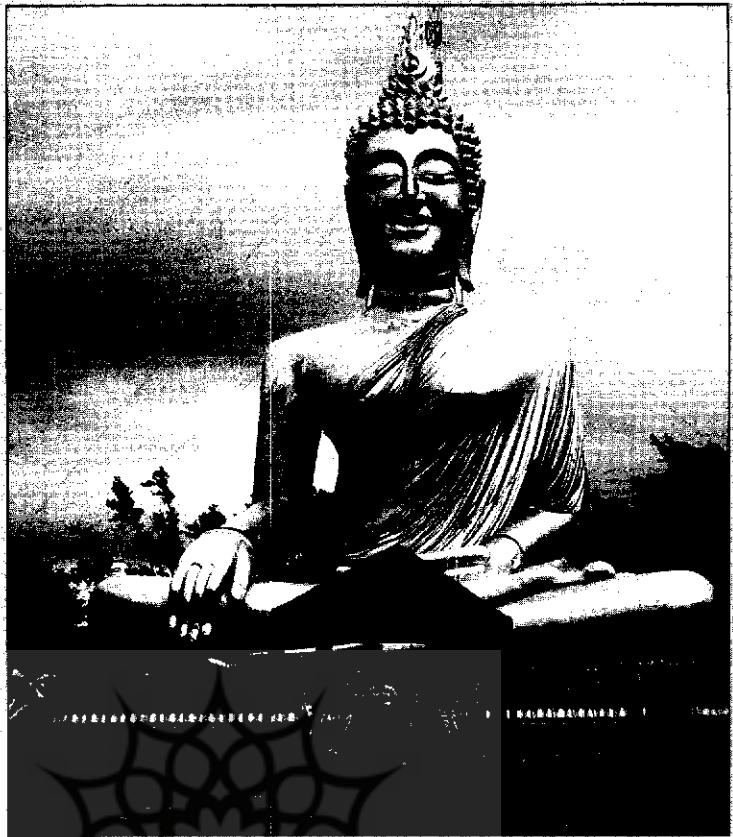
به گزارش خبرگزاری مهر به نقل از خبرگزاری آلمان، شبکه تلویزیونی ZDF خطبه ائمه جمعه وابسته به سازمان‌های مسلمانان آلمان را انتخاب خواهد کرد.

این پروژه تحت عنوان "محفل جمعه" بر اساس الگوی سخنرانی مسیحیان که هر یکشنبه توسط شبکه تلویزیونی ARD پخش می‌شود اراده خواهد شد. اما ZDF تأکید کرد که ابتدا در نظر دارد خطبه‌های نماز جمعه را به صورت آنلاین روی اینترنت قرار دهد تا میزان مطالعه آن از سوی مخاطبان را برسی کند.

مارکوس ششتراور مدیر عامل شبکه ZDF اظهار داشت: هدف از پخش این سخنرانی‌های اسلامی ارائه دیدگاه مسلمانان درباره موضوعات اخلاقی، معنویت و حوادث روز است. متن سخنرانی‌ها به زبان آلمانی در پایگاه اینترنتی شبکه ZDF قرار می‌گیرد.

شستر گفت: به دنبال گفت و گو با شورای یهودیان آلمان قرار است فضای آنلاین مشابهی نیز به دین یهودیت اختصاص یابد.

روبرشت پولنتس رئیس شورای ZDF گفت: این شبکه نیز برای کمک به فرآیند ادغام ۳/۵ میلیون مسلمان در جامعه آلمان باید سهمی بر عهده گیرد.

بوذا در برلین

نمایشگاهی از آثار باستانی آنین بودیسم از صومعه‌های تبت در برلین آلمان به عنوان "صومعه‌های بیت خانه گنجینه‌های خود را گشوده‌اند" گشایش یافته که نا هفت خرداد ماه ادامه دارد. به گزارش آسوشیتدپرس، موزه‌دار موزه هنر آسیایی، برگزاری این نمایشگاه را فرصت مناسی برای تعماشی شاهکارهایی دانست که در هیچ کجا به جز چین نمایشگاه‌هایی نمی‌توان مشاهده کرد؛ چرا که اشیاء این نمایشگاه مستقیم از قلب صومعه‌های تبت در این نمایشگاه ارائه شده‌اند.

این نمایشگاه در بیرونیه ۱۵۰ متر است که اغلب آنها پیش از این از بیت خارج نشده‌اند. مجموع این اشیاء از پنج صومعه، دو موزه و اقامتگاه تابستانی دلایی لاما تبعیدی در لهاسا در موزه هنرهای آسیایی برلین به تماشی گذاشته شده‌اند.

قدمت این اشیاء به قرن پنجم تا اوایل قرن بیستم میلادی باز می‌گردد که در میان آنها می‌توان به مجسمه، نقاشی، دیوارآویزهای مقدس و اشیاء مریوط به آداب نیایشی اشاره کرد. قدیمی‌ترین شیء این مجموعه مجسمه بزرگی از بوذا است که آن را به سال ۴۲۷ در چین نسبت می‌دهند. گرچه تائیرگذار ترین این اشیاء ۱۰ مجسمه مسی در اندازه‌های حقیقی بوده که شامل شخصیت‌های مهم و تاریخی در حال خوشنامدگویی به بازدیدکنندگان موزه است. برگزاری این نمایشگاه از سوی تبیه‌های تبعیدی و طرفنازان آنها مورد انتقاد قرار گرفت. آنها اظهار داشتند که برگزاری این موزه تاریخی گرفتن سوه رفتار چین با فرهنگ تبت است. نیروهای کمونیست چین در سال ۱۹۵۰ به تبت حمله کردند و هزاران صومعه و معبد را تخریب کردند. دلایی لاما رهبر معنوی بوداییان تبت در سال ۱۹۵۹ به دنبال یک قیام ناموفق به هندوستان متواری شد و در سال ۱۹۸۶ برندۀ جایزه صلح نوبل به علت پیگیری مبارزات غیرخشنوت آمیز خود علیه چین نشد.

با وجود این که فرانسه کشوری سکولار محسوب می‌شود و دین در این کشور اروپایی به حاشیه رانده شده، یک نظرسنجی تازه نشان می‌دهد که اکثر مردم فرانسه اعتقاد دارند دین نقش مهمی در زندگی آنها ایفا می‌کند.

به گزارش خبرگزاری اسلام آنلاین، کشیش میشل لو لانگ از فرانسه درباره نتایج این نظرسنجی اظهار داشت: تجارب گذشته نشان می‌دهند که ایدئولوژی‌های ساخت بشر نتوانسته‌اند دین را از زندگی ما خارج کنند.

وی افروز: دین برخلاف سکولاریسم یا سایر ایدئولوژی‌های بشری، بانی‌های معنوی ما همسان بوده و پرسش‌هایی که بشر نیاز دارد درباره زندگی، توصیف کرده‌اند. کشیش لانگ همچنین تلاش‌های اتحادیه جماهیر شوروی را برای رهایی از اعتقادات دینی بیهوده توصیف کرد و گفت: این ایدئولوژی (کمونیسم) ثابت کرد که با موقوفیت رویه‌رو نمی‌شود و اماکن نیایشی بار دیگر فعالیت خود را آغاز کردند.

وینسن گیسیر جامعه‌شناس فرانسوی نیز اظهار

قانون سکولاریسم در گرداد تردید فرانسوی‌ها

داشت: این تحقیق خط تمایزی میان یک کشور سکولار و یک جامعه معنوی کشیده است. سکولار و یک جامعه معنوی کشیده است. گیسیر گفت: او ضمن تصدیق موقفيت فرانسه در سکولار کردن نهادهای خود اظهار داشت: سیاست‌های سکولار تأثیر اندکی بر جامعه فرانسه دارد و این جامعه هنوز هم مشتاق معنویت است. میخواستند جایگزین دین شود اشتباه کردند، آنها می‌خواستند سکولاریسم را دین رسمی قرار دهند اما از این حقیقت اطلاع نداشتند که سکولاریسم یک نظام نهادی برای تنظیم جامعه و نهادهای کشوری است. روز ۹ دسامبر ۱۹۰۵ فرانسه قانونی را مبنی بر جدایی دین و کلیسا به تسویه رسالت بی‌طرفی دولت، آزادی عمل به دین و قدرت عمومی مربوط به کلیسا سه اصل این قانون محسوب می‌شوند. بر اساس آمار، کاتولیک‌ها بین ۸۳ تا ۸۸ درصد مسلمانان این کشور بین ۵ تا ۱۰ درصد جمیعته پروتستان‌ها دو درصد و یهودیان یک درصد از این کشور محسوب می‌شوند. اقلیت مسلمان فرانسه بزرگترین جامعه اقلیت اروپا محسوب می‌شوند.

گردهمایی رهبران مسیحی برای حمایت از کودکان

بیش از یک هزار نفر از رهبران مذاهب مختلف مسیحی و طرفداران حقوق بشر در امریکا و در آخرين گردهمایی که هدف اصلی آن بررسی راههای غله بر مشکلاتی چون خشونت، جهانی شدن، افزایش تدریجی دمای زمین و صدمه رساندن به کودکان سراسر دنیا بود، شرکت کردند. شرکت کنندگان در پنجمین گردهمایی سالانه برای صلح و عدالت جهانی در حومه واشینگتن محور بحثها و تبادل اندیشه‌های خود را بر عبارت "کودکان در چه وضعیتی هستند" استوار کردند.

این همایش سه روزه که از جمعه (۱۸ اسفند) آغاز شده بود، روز دوشنبه ۲۱ اسفند ماه به پایان رسید و در پایانه پایانی خود وضعیت‌هایی که بر زندگی کودکان سراسر دنیا تاثیر گذاشته را مورد تأکید قرار داد.

منظور مبارزه با فقر گردهم جمع کرده و تعداد یک هزار نفر شرکت کننده باعث شد این گردهمایی به یکی از بزرگترین گردهمایی‌های نوع خود تبدیل شود. بیش از ۵۰ سازمان مسیحی از جمله سرویس جهانی کلیسا، شورای امور کلیساها، کلیسای اپیسکوپال، کلیسای لوثری انگلیلی، کلیسای مشایخی، کلیسای اصلاحات در امریکا، کلیسای متعدد متودیست و دفتر مرینول با دغدغه‌های جهانی از جمله سازمانهای شرکت کننده در این همایش بودند.

جلسات حاشیه‌ای و کارگاه‌هایی که در کنار این همایش برگزار شد به بررسی موضوعاتی چون کودکان تنها در کنار مرزها، تأثیر اشغالگری اسرائیل بر کودکان منطقه، تأثیر قرض کشورهای آفریقایی و توافقهای تجارت آزاد و خانواده‌های فقیر در امریکای لاتین پرداختند.

این همایش تنها رویداد از نوع خود در ایالات متحده بود که فاعلان بین‌المللی و ملی دینی و فعالان سایر عرصه‌های عمومی را به